สืบพงศาวดารไทยจีน

สมัย

ราชวงศ์ซ้องหมิง

คำนำ

ในแผ่นดินพระเจ้าเฉวิงจู่ฮ่องเต้ 成祖 แห่งราชวงค์หมิง 明 บีรัชกาลหย่งเล่อ 永樂 ที่ ๕ (พ.ศ. ๑๙๕๐) ได้จัดตั้งซื่ออี๋กว่าน 四夷館 ขึ้น (หอพวกฮวนทั้งสี่ทิศ) สังกัดฮ่านหลินเอวี้ยน 翰林院 (ราชบัณฑิตสภา) เพื่อสอนภาษาต่าง ๆ ของพวกฮวน รวมด้วยกันทั้งสิ้น ๘ หอ มีหอตาต๋า 韃靼 (ตาร์ตาร์) หอหนวี่เจิน 女真 (แมนจูเรียขณะนี้) หอซีฟาน 西番 (พวกฮวนทางตะวันตกในมณฑลชิงไห่และซีคัง) หอฟ่าน 梵 (ภาษาสันสกฤตของประเทศอินเดีย) หอเหวยเหวย 回回 (ประเทศอิสลามโบราณแถวเตอร์กิสตาน) หอปออี๋ 百夷 (พวกฮวนทางภาคตะวันตกเฉียงใต้ในเมืองจีน) หออูกริก 委兀兒 (ชนเผ่าที่อยู่ในฮังการีและไซบีเรียตวันตก) และหอเหมี่ยนเตี๋ยน 緬甸 (พม่า) ต่อมาในแผ่นดินพระเจ้าเสวินจงฮ่องเต้บีรัชกาลว่านลี่ที่ ๗ (พ.ศ. ๒๑๒๒) ได้เพิ่มเติมหอเสียนหลอ 暹羅 (อยุธยา) ขึ้นอีก ๑ หอ เรื่องราวดังกล่าวปรากฏอยู่ในหนังสือหมิงเฮ่วยเตี่ยน 明會典 ซึ่งเป็นหนังสือที่บันทึกระบบกฎหมาย พิธีการ และการปกครองสมัยราชวงค์หมิง พอมาถึงบี พ.ศ. ๒๑๘๗ ราชวงค์หมิงล้มราชวงศ์ชิง 清 ขึ้นครองแผ่นดินจีน หอพวกฮวนทั้งสี่ทิศที่เรียกว่าซื่ออี๋กว่านก็พลอยล้มเลิกไปด้วย ครั้นมาตอนต้นราชวงศ์ชิงได้เริ่มเบิดใหม่เปลี่ยนชื่อเป็นซื่ออี๋กว่าน 四譯館 (หอการแปลภาษาฮวนทั้งสี่ทิศ) ทำการสอนภาษาฮวน ๑๐ ชนิด คือ ตาต๋า หนวี่เจิน เหวยเหวย เหมี่ยนเตี๋ยน ปออี๋ ซีฟาน อูกริก ฟ่าน ป๋าป่อ 八百 (ลานนา) และเสียนหลอ การฟื้นฟูซื่ออี๋กว่านปรากฏอยู่ในหนังสือต้าชิงเฮ่วยเตี่ยน 大清會典 ซึ่งเป็นหนังสือที่บันทึกระบบกฎหมาย พิธีการ และการปกครองสมัยราชวงศ์ชิง

เรื่องราวของหออื่นจะดำเนินการมาอย่างไรนั้นข้าพเจ้าจะไม่ขอกล่าวถึง แต่จะกล่าวถึงหอเสียนหลอ (อยุธยา) เพียงหอเดียวเท่านั้น พงศาวดารราชวงศ์หมิงบันทึกไว้ว่า “ในปี พ.ศ. ๒๐๔๐ เสียนหลอมาถวายบรรณาการ ขณะนั้นซื่ออี๋กว่านไม่มีขุนนางแปลหนังสือเสียนหลอ มนตรีชื่อสวีผู่กับพวกทูลขอให้มีหนังสือราชการไปยังกวางตุ้ง เสาะหาผู้ที่สามารถเข้าใจภาษาและหนังสือของอาณาจักรนั้นมายังเมืองหลวงเพื่อจะได้ ใช้สอย

ฮ่องเต้พระราชทานพระบรมราชานุญาต” ต่อมาก็ได้บันทึกอีกว่า “ในปี พ.ศ. ๒๐๕๘ เสียนหลอถวายสุพรรณบัฏและบรรณาการ ซื่ออี๋ก่วานไม่มีผู้รู้หนังสือเสียนหลอ มนตรีชื่อเหลียงฉูกับพวกทูลขอให้เลือกคณะทูตเอาไว้สักหนึ่งหรือสองคนเข้าผึกสอนในซื่ออี๋ก่วานก็ได้รับพระบรมราชานุญาตจากฮ่องเต้ ”บันทึกเรื่องหลังในปี พ.ศ. ๒๐๕๘ นั้น หนังสือซูหั้วโจวจวีอลู่ 殊域周咨錄 (หนังสือบันทึกเรื่องราวของต่างแดน) ได้บันทึกเรื่องนี้ไว้อย่างละเอียดมีใจความว่า ในปี พ.ศ. ๒๐๕๘ เสียนหลอได้มาถวายสุพรรณบัฏและบรรณาการไม่มีผู้รู้หนังสือของเสียนหลอ พวกขุนนางจึงกราบทูลว่า แต่ก่อนนั้นสารของประเทศจัมปากับเสียนหลอได้อาศัยหอเหวยเหวยเป็นผู้แปล แต่หนังสือของจัมปาและเสียนหลอกับเหวยเหวยแตกต่างกัน ได้อาศัยล่ามแปลเป็นคำพูดแล้วจดเป็นภาษาจีน ส่วนการมีพระบรมราชโองการและพระราชทานสิ่งของได้ใช้อักษรเหวยเหวยทั้งหมด การแปลสารของเสียนหลอจึงไม่สะดวกด้วยประการทั้งปวง เมื่อไม่นานมานี้เชียงใหม่ได้มาถวายสาร ซึ่งหนังสือเชียงใหม่นั้นไม่สืบเนื่องต่อกันมาสำหรับเมืองจีน ทางการจึงได้ขอตัวหัวหน้าชื่อหลานเจ่อเกอเข้าทำการสอนในหอเชียงใหม่และทำการสอนได้ผล สำหรับเสียนหลอนั้นควรถือตามตัวอย่างเชียงใหม่ เลือกผู้ที่มาในคณะทูตที่รู้ภาษาดีสักหนึ่งหรือสองคนเข้าทำการสอนในหออยุธยา เมื่อทำการสอนเป็นผลแล้วจึงส่งตัวกลับคืนอยุธยา จึงกราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาต ซึ่งในที่สุดก็ได้รับพระบรมราชานุญาตจากฮ่องเต้

แต่ละหอได้ทำหนังสือสำหรับผึกสอนการแปลไว้ หออยุธยาก็ทำไว้เช่นเดียวกัน ข้าพเจ้าค้นไม่พบหลักฐานว่าทำขึ้นเมื่อใด แต่พอจะสันนิษฐานได้ว่าคงจงทำขึ้นในปี พ.ศ. ๒๑๒๒ หรือจะหลัง พ.ศ ๒๑๒๒ ก็ไม่กี่ปีนัก ในโอกาสที่ข้าพเจ้าไปดูงานการพิมพ์ธนบัตร ณ ต่างประเทศเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ข้าพเจ้าได้พบตำราเรียนแปลของเมืองจีนสามแห่งด้วยกัน คือ แห่งแรกที่หอสมุดโตโยบุงโก้ 東洋文庫 กรุงโตเกียว หนังสือชื่อหวาอี๋หั้วเสียนหลอกว่าน 華夷譯語暹羅館 (คำแปลภาษาจีนฮวนหอเสียนหลอ) สันนิษฐานว่าทำขึ้นในราชวงศ์หมิง เพราะมีคำว่ามหาราชวงศ์หมิงอยู่ แห่งที่สองได้แก่ห้องสมุดของจุงยางเอยี่ยนจิ้วเอวี้ยน 中央研究院 (สภาการค้นคว้ากลาง) กรุงไทเป หนังสือมีชื่อเช่นเดียวกันกับที่พบแห่งแรก สันนิษฐานว่าทำขึ้นในสมัยราชวงศ์ชิง เพราะมีคำว่ามหาราชวงศ์ชิงอยู่

แห่งที่สาม คือ ที่ห้องสมุดมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์หนังสือชื่อ Pentaglot มีบันทึกว่ารวบรวมขึ้นในแผ่นดินพระเจ้าเกียเข้งเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๑ โดยถือฉบับของราชวงศ์หมิงเป็นหลัก แล้วเพิ่มเติมขึ้นอีกส่วนหนึ่ง หนังสือดังกล่าวจัดศัพท์ภาษาไทยเข้าเป็นหมวดหมู่ตามความต้องการ แล้วแปลเป็นภาษาจีน และมีอักษรจีนอ่านออกเสียงคำไทยด้วย บางฉบับเช่นฉบับของโตโยบุงโก้มีตัวอย่างพระราชสาสน์และคำแปลพระราชสาสน์เป็นจีนด้วย ทั้งหมดนี้เขียนด้วยพู่กันและหมึกจีนบนแผ่นกระดาษเขียนหนังสือของจีน คล้ายกระดาษว่าวพับแผ่นละสองชั้น ข้าพเจ้าได้ขอถ่ายรูปมาทุกฉบับเพื่อให้ผู้ที่สนใจได้ทำการศึกษาและค้นคว้า

ข้าพเจ้าเห็นว่าหนังสือเรียนการแปลของ หออยุธยาสมัยราชวงศ์หมิงเป็นสิ่งที่มีคุณค่า สมควรที่จะถ่ายทอดตีพิมพ์ออกให้ผู้ที่สนใจภาษาไทยและภาษาจีนได้ศึกษากันต่อไป จึงจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้น โดยถ่ายทอดจากต้นฉบับเดิมและแปลความหมายของคำแปลภาษาจีน พร้อมกับอ่านออกเสียงจากตัวอักษรจีนเป็นสำเนียงภาษาจีนกลาง การอ่านสำเนียงเป็นภาษาจีนกลางข้าพเจ้าไม่สันทัด ถ้าอ่านผิดพลาดไปประการใดก็ขออภัยด้วย ส่วนแบบเรียนฉบับราชวงศ์ชิงและฉบับ Pentaglot ถ้ามีผู้สนใจก็จะได้จัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป.

เฉลิม ยงบุญเกิด

๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๑

暹羅館雜字

天文門

天	日	光	昏	月	星	雨	風
筏	婆喇咀暘	龍	祿婆	趙喇婆	老	粉	隴
雲	陰	陽	霧	電	明	晴	露
朕	祿勒	愛	漢	筏猴	駝喇	望校	亢南
霞	煙						
筏頂	可晚						

ตัวอักษรเบ็ดเตล็ดของหอเสียนหลอ

อันดับ	คำไทย	ความหมายของคำแปลภาษาจีน (อักษรจีนตัวใหญ่)	อ่านออกเสียงเป็นภาษาจีนกลาง (อักษรจีนตัวเล็ก)
		หมวดดาราศาสตร์	
๑	ฟ้า	ฟ้า	ฝา
๒	พละอาทีด	พระอาทิตย์	ผอ หล่า เอี่ย ที
๓	ดาว	ดาว	เหล่า
๔	พละจัน	พระจันทร์	ผอ หล่า จ่าน
๕	ฝน	ฝน	เฝิน
๖	น้ำ ค้าง	น้ำค้าง	หนาน ค่าง
๗	ลม	ลม	หล่ง
๘	เมก	เมฆ	เม่ย
๙	ค วัน	ควัน	เขอ หวาน
๑๐	ฟ้า แดง	เมฆหมอกที่ถูกแสงอาทิตย์ส่องปรากฏเป็นสีต่าง ๆ	ฝา ตึง
๑๑	ฟ้า แลบ	สายฟ้าแลบ	ฝา แลว่
๑๒	แดด ลบ	พยับแดด. ร่ม	เล่อ ลู่
๑๓	มอก	หมอก	ม่อ
๑๔	ง่าย	มีแสงแดด	ไอ้
๑๕	ส ว่าง	อากาศแจ่มใสไม่มีเมฆ	ซวอ อว้าง
๑๖	ลุ่ง	รุ่ง	หลง
๑๗	ท ละ	สว่าง	ถวอ ล่า
๑๘	พ ลบ	พลบค่ำ	ผอ ลู่

濕 沉 沒 暗 移 照 落 薄

沉 抌 藍 沒 提 栞 督 碑

虛 滴 升 出 聚 轉 臨 起

合 揤 揹 握 董 遠 栞 辣 蘇 路

伸 零 擊 散 虹 成 載 雹

詞 等 柳 底 合 霍 龍 扁 郎 陸 歌

消 屈 飄 吹 高 天 火 生 覆

駝 腮 我 拍 包 聲 筏 淮 律 可 樂 可

๑๙	มืด	มืด	มอ
๒๐	ออก ไบ่	ออก	อว้อ ไบ่
๒๑	ล่ม ลง	จม. ล่ม	หลาน หล่ง
๒๒	ขึ้น ไบ่	ขึ้น	เขิน ไบ่
๒๓	จม ลง	จม	เจวิ้น หล่ง
๒๔	ยัด	หยด, หยาด	ไจ้ว
๒๕	ชุ่ม	เบียก, ชื้น, แฉะ	เฉิน
๒๖	ก ลวง	กลวง	เหอ หลาง
๒๗	บาง	บาง	บ่าง
๒๘	ลุก	ลุก	ลู่
๒๙	ตก ลง	ตก	ตู หล่ง
๓๐	ต ลัด ถึง	ถึง	ตว่อ ล่า เถิง
๓๑	ต ลัด	ส่อง, ฉาย	ตว่อ ล่า
๓๒	เวียน	เวียน	เหวี่อน
๓๓	ลาย ท้	ย้าย	ไล่ ถี
๓๔	ตม	รวม, ชุมนุม	ต่ง
๓๕	ก จาย	กระจาย	เหอ เจ้อ
๓๖	เบ่า	เบ่า	เปา
๓๗	ตี	ตี	ตี
๓๘	พัด	พัด	พ่อ
๓๙	ป ลีว	ปลีก	เบ้ย หลีว
๔๐	ง	งอ	หว่อ
๔๑	ซี้	ยืด, เหยียด	ฉือ
๔๒	ท ลาบ	ละลาย, สลาย, ทำลาย	ถวอ ล่า
๔๓	ลูก เหด	ลูกเห็บ	ลู่ แซว
๔๔	ค ลอบ	ครอบ	เขอ เล่อ
๔๕	ลอง	รองรับ	หลาง
๔๖	ค ลอด	คลอด	เขอ ลวี่
๔๗	เปน	เป็น	เปียน
๔๘	ไฟ่	ไฟ	ไหว
๔๙	ลู้ง	รุ้ง	หลง
๕๐	พ้า สูง	พ้าสูง	ฝา ส่ง

小雨	南斗	北斗	吹風	晴天	出日	蝕日	大風
粉吻	跑拽老	氣朵老	拍隴	望梭筏	握勒	蠟可損	挺隴
東斗	西斗	響雷	晒日	陰天	落日	蝕月	順風
臺老	母老	郎筏	勒打	祿勒筏	朵晚萬	蠟可趙	郎隴

水	河	江	田
南	參南	閘里駝	那
石	海	山	園
欣	里駝	靠	酸

地	地理門
婆判駝邏你	
土	
廩	

๕๑	พ้ำ ส ว่าง	พ้ำโปร่งใส	ฝา ซวอ อว้าง
๕๒	พ้ำ แดด ลบ	ครั้มพ้ำ	ฝา เล่อ ลู่
๕๓	แดด ออก	แดดออก	เล่อ อว้อ
๕๔	ต วัน ตก	ตวันตกดิน	ตว๋อ อว่าน ตู้
๕๕	สูน ค ลาด	สุริยคราส	สุ่น เข่อ ล่า
๕๖	จัน ค ลาด	จันทรคราส	จ่าน เข่อ ล่า
๕๗	ลม ไย	ลมใหญ่	หล่ง ไอ๋
๕๘	ลอง ลม	ตามลม	หลาง หล่ง
๕๙	ฝน น้อย	ฝนน้อย	เฝิ่น ไหน
๖๐	ดาว ไถ่	ดาวไถ	เหล่า ไถ
๖๑	ดาว ส เพา	ดาวสะเภา	เหล่า ซวย เผ่า
๖๒	ดาว มู	ดาวหมู	เหล่า หมู่
๖๓	ดาว ต เข้	ดาวจระเข้	เหล่า ตว๋อ ชี่
๖๔	พ้ำ ลอง	พ้ำร้อง	ฝา หลาง
๖๕	ลม พัด	ลมพัด	หล่ง พ่อ
๖๖	ตาก แดด	แดดส่อง	ต่า เล่อ

หมวดภูมิศาสตร์

๖๗	พละทลนี	ธรณี	ผล หลา ถวอ หลอ หนี่
๖๘	ดีน	ดิน	หลิน
๖๙	น้ำ	น้ำ	หนาน
๗๐	หีน	หิน	ซิน
๗๑	แม น้ำ	แม่น้ำ	ไม่ หนาน
๗๒	ท เล	ทะเล	ถวอ หลี่
๗๓	ท เล สาบ	แม่น้ำ	ถวอ หลี จ๋ำ
๗๔	เขา	ภูเขา	เค่า
๗๕	นา	นา	หนา
๗๖	สวน	สวน	ซวน

ᨠᩣᨿᩮᩣᩴ	ᨾᩮᩣᨿᩣᨿᩥᩴ	ᨾᩮᩣᨿᩣᨶᩣᩴ	ᨠᩣᨾᩮᩣᨯ	ᨶᩣᨿᩥᩴ	ᨩᩣᨿ	ᨶᩣᨶᩴ	ᨻᩣᨶᩴ ᨿᩣ
溪	縣	國	市	溝	沙	里	村
可 郎	蚌 吻	蚌 榔	衆 蠟	郎	洒	信	紳 那
ᨠᩣᨿᩮᩣᩴ	ᨠᩣᨾᩮᩣᨶᩴ	ᨾᩮᩣᨿᩥᩴ	ᨻᩮᩣᩴ	ᨶᩣᨿᩥᩴ	ᨠᩣᨿᩥᩴ	ᨶᩣᨶᩴ ᨠᩣᨶᩴ	ᨻᩣᨶᩴ ᨻᩣᨿᩥᩴ
浪	關	府	井	池	灘	界	路
遁 落	可 暖	蚌	婆	投 喇	美	典 趕	渾 拋

๗๗	ต ลาด	ตลาด	ตว่อ ล่า
๗๘	อบ	บ่อ	ผอ
๗๙	เมือง ล้วง	ประเทศ	หม่าง หลาง
๘๐	เมือง	เมือง	หม่าง
๘๑	เมือง น้อย	อำเภอ	หม่าง ไหน
๘๒	ค นอน	ขนอน	เขอ หนวน
๘๓	ค ลอง	คลอง	เขอ หลาง
๘๔	ล สอก	คลื่น	หลอ ลว่อ
๘๕	บ้าน นา	ชนบท	บ้าน หนา
๘๖	หน ทาง	หนทาง	หุน ถาง
๘๗	เส้น	ลี้	ซื่น
๘๘	แคน กัน	พรมแดน	เตี่ยน กำน
๘๙	ซาย	ทราย	ซา
๙๐	แก่ง	แก่ง	เกิง
๙๑	ล้อง	ร่อง	หลาง
๙๒	ส ละ	สระ	ซวอ ละ
๙๓	ใล่	ไหล	ไล่
๙๔	ล้าง	ล้าง	หลาง
๙๕	ก แพง	กำแพง	เหอ ผิง
๙๖	ฝา เลื่อน	ฝาผนัง, ฝา	ฝ่า เหลียน
๙๗	ม แล่น	จักแหล่น	ม่อ เหลียน
๙๘	จุก	จุก (จุกขวด)	จุ่
๙๙	ผง	ผงคลี	เก๋อหรือเผิง
๑๐๐	กอง	กอง, สุม	กาง
๑๐๑	ผั่ง ใว	ผั่ง	ฝาง ไฮว่
๑๐๒	ซ่อน	ซ่อน	ซ่วง
๑๐๓	บน บก	บก (ขึ้นบก)	เปิน มู่
๑๐๔	แห้ง	แห้ง	ซิ่ง
๑๐๕	แคบ	แคบ (คับแคบ)	เชี่ย
๑๐๖	ว้าง	กว้าง	ขวง
๑๐๗	ก แพง	กำแพงเมือง	เหอ ผิง
๑๐๘	ข้าม เขา	สันภูเขา	คาน เค่า

小水	長水	鹹水	大海	礁	洲	小山	小石
南吻	南掯	欽南	駝里揑	各	各火	吻靠	吻欣
退水	淡水	流水	遠路	灣	大山	大石	大水
南熊	卒南	賴南	乃合搪	灣	揑靠	揑欣	揑南

時令門

春	近路	廣東布政司
呆特	賴合搪	司政布東廣
冬	乾水	大明
蝶狡	杏乾	大明
		暹羅
		雅駝欲洗

๑๐๙	เกาะ	เกาะเล็กๆในทะเล	เก้อ
๑๑๐	อ่าว	อ่าว	เอ้า
๑๑๑	หว เกาะ	เกาะในแม่น้ำหรือดินดอน	หว่อ เก้อ
๑๑๒	เขา ไย	เขาใหญ่	เค่า ไอ๋
๑๑๓	เขา น้อย	เขาน้อย	เค่า ไหน
๑๑๔	หีน ไย	หินใหญ่	ซิน ไอ๋
๑๑๕	หีน น้อย	หินน้อย	ซิน ไหน
๑๑๖	น้ำ ไย	น้ำใหญ่	หนาน ไอ๋
๑๑๗	น้ำ น้อย	น้ำน้อย	หนาน ไหน
๑๑๘	น้ำ ลง	น้ำลง	หนาน หล่ง
๑๑๙	น้ำ ขั้น	น้ำขั้น	หนาน เคิ่น
๑๒๐	น้ำ จีด	น้ำจีด	หนาน จู๋
๑๒๑	น้ำ เคม	น้ำเค็ม	หนาน เจี่ยน
๑๒๒	น้ำ ไล่	น้ำไหล	หนาน ไล่
๑๒๓	ท เล ไย	ทะเลใหญ่	ถวอ หลี่ ไอ๋
๑๒๔	ทาง ก ไล	ทางไกล	ถาง เหอ ไหน
๑๒๕	ทาง ก ใล้	ทางใกล้	ถาง เหอ ไล่
๑๒๖	น้ำ แห้ง	น้ำแห้ง	กาน ซึง
๑๒๗	ต่า มิ้ง	มหาราชวงศ์หมิง	ต้า หมิง
๑๒๘	ส ยุด ท ยา	อยุธยา	สี่ หวั้ ไถวอ เอีย
๑๒๙	กาง ตุ้ง ปู่ จิง สี	ที่ว่าการปกครอง-กวางตุ้ง	กว่าง ตุง ปู้ เจิ้ง ซี

หมวดฤดูกาล

๑๓๐	ต ลุด	ฤดูใบไม้ผลิ	ตว๋อ ลู่
๑๓๑	ส ลาด	ฤดูหนาว	ซวอ ล่า

熱 ร้อน
ร้อน 卯

煖 อุ่น
อุ่น 温

丑 ฉลู
ฉลู 牽牛

卯 เถาะ
เถาะ 托

辰 มะโรง
มะโรง 沒龍

寅 ขาล
ขาล 坎

子 จื่อ
จื่อ 鼠

凉 เย็น
เย็น 演

明年 ปีหน้า
ปีหน้า 比拿

明日 พรุ่งนี้
พรุ่งนี้ 婆陸泥

四月 เดือนสี่
เดือนสี่ 脸細

二月 เดือนยี่
เดือนยี่ 脸移

巳 มะเส็ง
มะเส็ง 沒醒

未 มะแม
มะแม 沒麥

酉 ระกา
ระกา 邏噶

戌 จอ
จอ 左

亥 กุน
กุน 滾

今日 วันนี้
วันนี้ 比泥

正月 เดือนอ้าย
เดือนอ้าย 脸隘

三月 เดือนสาม
เดือนสาม 脸三

五月 เดือนห้า
เดือนห้า 脸呵

午 มะเมีย
มะเมีย 沒也

申 วอก
วอก 卧

夜 กลางคืน
กลางคืน 砍

時 เวลา
เวลา 養

年 ปี
ปี 比

畫 กลางวัน
กลางวัน 脸晚桑

朔 ขึ้น ค่ำ
ขึ้น ค่ำ 責 捏

初 ขึ้นหนึ่งค่ำ
ขึ้นหนึ่งค่ำ 能砍責捏

望 เดือนเต็มดวง
เดือนเต็มดวง 平 脸

夜 กลางคืน
กลางคืน 砍

時 เวลา
เวลา 養

冷 หนาว
หนาว 惱

๑๓๒	ปี	บี	ปี่
๑๓๓	ยาม	ยาม	หย่าง
๑๓๔	ต วัน เที่ยง	กลางวัน	ตว่อ อว่าน เถี่ยน
๑๓๕	ค้ำ	คืน	ค่าน
๑๓๖	ออก ไม	วันขึ้นหนึ่งค่ำ	อว้อ ไม่
๑๓๗	เดือน เพง	เพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ	เหลี่ยน ผิง
๑๓๘	ออกไมค้ำนึ่ง	แรก(เริ่มข้างขึ้น)	อว้อ ไม่ ค่าน เหนิง
๑๓๙	นาว	หนาว	เหน่า
๑๔๐	ลอน	ร้อน	หล่วน
๑๔๑	เยน	เย็น	เอี่ยน
๑๔๒	อุ่น	อุ่น	อุน
๑๔๓	ชวด	ชวด	ซว่อ
๑๔๔	ฉ ลู	ฉลู	ชว่อ หลู่
๑๔๕	ขาน	ขาน	ข่าน
๑๔๖	เถาะ	เถาะ	ทวอ
๑๔๗	ม โลง	มะโรง	ม่อ หล่ง
๑๔๘	ม เสง	มะเส็ง	ม่อ สิ่ง
๑๔๙	ม เมีย	มะเมีย	ม่อ แมว่

๑๕๐	ม แม	มะแม	ม่อ ม่อ
๑๕๑	วอก	วอก	อ้อ
๑๕๒	ล กา	ระกา	หลอ เก่อ
๑๕๓	จ	จอ	จว่อ
๑๕๔	กุน	กุน	กุ่น
๑๕๕	บี น้ำ	บีน้ำ	ปี่ หนึ่
๑๕๖	บี น้ำ	บีหน้ำ	ปี่ หนา
๑๕๗	วัน น้ำ	วันน้ำ	อว่าน หนึ่
๑๕๘	พลูก น้ำ	พรุ่งน้ำ	ผอ ลู่ หนึ่
๑๕๙	เดือน อ้าย	เดือนอ้าย	เหลี่ยน ไอ้
๑๖๐	เดือน ยี	เดือนยี่	เหลี่ยน อี่
๑๖๑	เดือน สาม	เดือนสาม	เหลี่ยนซาน
๑๖๒	เดือน สี่	เดือนสี่	เหลี่ยน ซี่
๑๖๓	เดือน ห้า	เดือนห้า	เหลี่ยน เฮอ

花木門

เดือนสิบสอง	เดือนสิบ	เดือนแปด	เดือนหก	ดอกไม้
十二月	十月	八月	六月	花
臉習雙	臉習	臉鬱	臉忽	洛埋
เดือนอ้าย	เดือนสิบเอด	เดือนเก้า	เดือนเจด	ใบไม้
閏月	十一月	九月	七月	葉
臉懶	臉習一	臉勻	臉折	揑埋

蘇木	米	樹	枝	降香	藤黃	木香	胡椒
訪	傘靠	埋頓	埋欹	邏起	壟	補燭	婆刀
烏木	穀	草	根	丁香	荳蔻	樹香	速香
喻合乞	掠竽靠	鴉	膶埋	趕婆魯	合邏晚	產	那核刀合

๑๖๔	เดือน หก	เดือนหก	เหลี่ยน ฮู
๑๖๕	เดือน เจด	เดือนเจ็ด	เหลี่ยน เจว้อ
๑๖๖	เดือน แปด	เดือนแปด	เหลี่ยน แปว
๑๖๗	เดือน เก้า	เดือนเก้า	เหลี่ยน โก่ว
๑๖๘	เดือน สิบ	เดือนสิบ	เหลี่ยน สี
๑๖๙	เดือน สิบ เอด	เดือนสิบเอ็ด	เหลี่ยน สี อี
๑๗๐	เดือน สิบ สอง	เดือนสิบสอง	เหลี่ยน สี ซวง
๑๗๑	เดือน ลัม	อธิกมาส	เหลี่ยน หล่าน

หมวดต้นไม้ดอกและต้นไม้ใบ

๑๗๒	ดอก ใบ	ดอกไม้	ลว่อไหม
๑๗๓	ไบ่ ใม	ใบไม้	ไบ่ ไหม
๑๗๔	กิง ใม	กิ่งไม้	จิ้ง ไหม
๑๗๕	ลาก ใม	รากไม้	ล่า ไหม
๑๗๖	ต้น ใม	ต้นไม้	ตุ้น ไหม
๑๗๗	ย้า	หญ้า	เอีย
๑๗๘	เข้า สาน	ข้าวสาร	เค่า ส่าน
๑๗๙	เข้า ป เลือก	ข้าวเปลือก	เค่า เบ้ย แลว่
๑๘๐	ฝาง	ไม้ฝาง	ผ่าง
๑๘๑	ม ก เลือ	ไม้มะเกลือ	ม่อ เหอ เลอ
๑๘๒	พลิก	พริกไทย	ผอ ลี่
๑๘๓	ก ลิ ส นา	กฤษณา	เหอ ลี่ ซวอ หนา
๑๘๔	ปู จุก	Putchuk หรือ Puchok ภาษาเบงกาลี Pachat เป็นรากไม้ของต้น Saussurea lappa วงศ์ ทานตะวันขึ้นอยู่ตามภูเขา หิมาลัย มีกลิ่นหอมหวาน ปนกลิ่นชมดเชียง ใช้รักษา โรคร้อยแปด ต่อมาได้ใช้ โกฏกระดูก Inula แทนซึ่ง เป็นวงศ์ทานตะวันเช่น เดียวกัน	ปู่ จู่
๑๘๕	ชัน	ชัน	ฉ่าน
๑๘๖	ลง	รง	หล่ง
๑๘๗	ก ล วาน	กระวาน	เหอ หลอ อว่าน
๑๘๘	ล ซี	กรักขี	หลอ ฉี่
๑๘๙	กาม พ ลู	กานพลู	ก่าน ผอ หล่

鳥獸門

象 長 ꦲꦒꦺ

虎 思 ꦲꦩꦺ

前馬 老朕 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

子楓 卵合 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

茶兒 沈謝 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

魏阿 悖 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

片鴉 糞雅 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

梗烝 朗可 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

藥烏 懶雅 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

香沉 腫那校力合 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

雞 挾 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

鴨 驚 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

龍 拜蚌 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

鵝 嘗 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

猿 你捌 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

鹿 銃合 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

牛 俄 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

猪 母 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

鵞 汗 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

猫 渺 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

燕 俺露 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

鼠 弩 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

猴 領 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

兎 歹合 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

羊 撇 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

馬 麻 ꦲꦩꦺꦱꦼꦤ

๑๙๐	เทียน ดาว	โกฏกะกลิ้ง	เถี่ยน เหล่า
๑๙๑	ก เบา	ลูกกระเบา	เหอ เหม่า
๑๙๒	สี เสียด	สีเสียด	สี่ แซว่
๑๙๓	หีง	มหาหิงคุ์	ซีง
๑๙๔	ยา ฝิ่น	ยาฝิ่น	เอี่ย เพิ่น
๑๙๕	ค ลั้ง	ครั่ง	เขอ หล่าง
๑๙๖	ก ลิ ส นา จม	กฤษณาทอดน้ำจม	เหอ ลี่ ซวอ หนา จวุ่ง
๑๙๗	ยา ดัม	ยาดำ	เอี่ย หล่าน

หมวดนกและสัตว์จตุบาท

๑๙๘	ช้าง	ช้าง	ฉาง
๑๙๙	เสือ	เสือ	ซือ
๒๐๐	ช นี	ชะนี	ซว่อ หนี่
๒๐๑	ลีง	ลิง	หลี่ง
๒๐๒	ก วาง	กวาง	เหอ กวง
๒๐๓	ก ต่าย	กระต่าย	เหอ ไต๋
๒๐๔	มู	หมู	หมู่
๒๐๕	แพะ	แพะ	แพว
๒๐๖	วว	วัว	เอ๋อะ
๒๐๗	ม้า	ม้า	หมา
๒๐๘	ไก	ไก่	ไก่
๒๐๙	ห่าน	ห่าน	ฮ่าน
๒๑๐	เปด	เป็ด	แปว
๒๑๑	แมว	แมว	เหมี่ยว
๒๑๒	มัง กอง	มังกร	หม่าง ก๋าน
๒๑๓	นก แอ่น	นกนางแอ่น	สู่ อ่าน
๒๑๔	กา	กา	ก๋า
๒๑๕	นู	หนู	หนู่

門 寺 靚

臺 欄

柱 掃

磚 一

瓦 合 謗

窻 當 拿

梁 跋 屋

屋 脇

旗 杭

鎗 鶴

刀 荅

弓 垣 高

鏢 溫

甲 合 落

寺 磨 罕

房 乃 脇

盂 慔 可 強

箭 本

雀 孔 雚

鸛 鵝 舡 合

牛 犀 勒

鶯 哥 刻 道

宮室門

宮 寺 刺 撒

殿 婆 刺 體 婆

器用門

銃 本 淮

炮 寺 塔

๒๑๖	นก ยูง	นกยูง	ลู่ หย่ง
๒๑๗	ก ต้ว	นกกระต้ว	เหอ ตว้อ
๒๑๘	แลด	แรด	เล่อ
๒๑๙	แขก เต้า	นกแขกเต้า	เค่อ เต้า

หมวดพระราชวังและบ้านเรือน

๒๒๐	ป ลา สาด	วัง, พระราชวัง	เบ้ย หลา ซา
๒๒๑	พ ละ ที่ นั่ง	พระที่นั่ง	ผอ หล่า ถี่ หนาง
๒๒๒	ป ตู	ประตู	เบ้ย ตู
๒๒๓	เลือน	เรือน	เหลี่ยน
๒๒๔	ล้าน	ร้าน, โรง	หลาน
๒๒๕	อก ไก	ขื่อ	อู ไก
๒๒๖	เสา	เสา	เส่า
๒๒๗	น้า ต่าง	หน้าต่าง	หนา ตาง
๒๒๘	อิด	อิฐ	อี
๒๒๙	ก เบื้อง	กระเบื้องมุงหลังคา	เหอ บ้าง
๒๓๐	ใน เลือน	บ้านหรือห้อง	ไหน่ เหลียน
๒๓๑	พี หาน	วัดหรืออาราม	ผี ห่าน

หมวดเครื่องใช้ไม้สอย

๒๓๒	บืน ไพ่	บืน	เบืน ไหว
๒๓๓	ป ล้ด	ประทัด	เบ้ย ถ่า
๒๓๔	ทง	ธง	ถุ่ง
๒๓๕	หอก	หอก	เฮ่อ
๒๓๖	ดาบ	ดาบ	ต๋า
๒๓๗	เกา ทัน	คันเกาทัณฑ์	เกา ถ่าน
๒๓๘	บืน	ลูกเกาทัณฑ์	เบิ่น
๒๓๙	แล่น	แหลน	ล่าน
๒๔๐	มวก ค เลือง	หมวกเกราะ	มู่ เข่อ เฉียง
๒๔๑	ก เลาะ	เกราะ, เสื้อเกราะ	เหอ ลว่อ

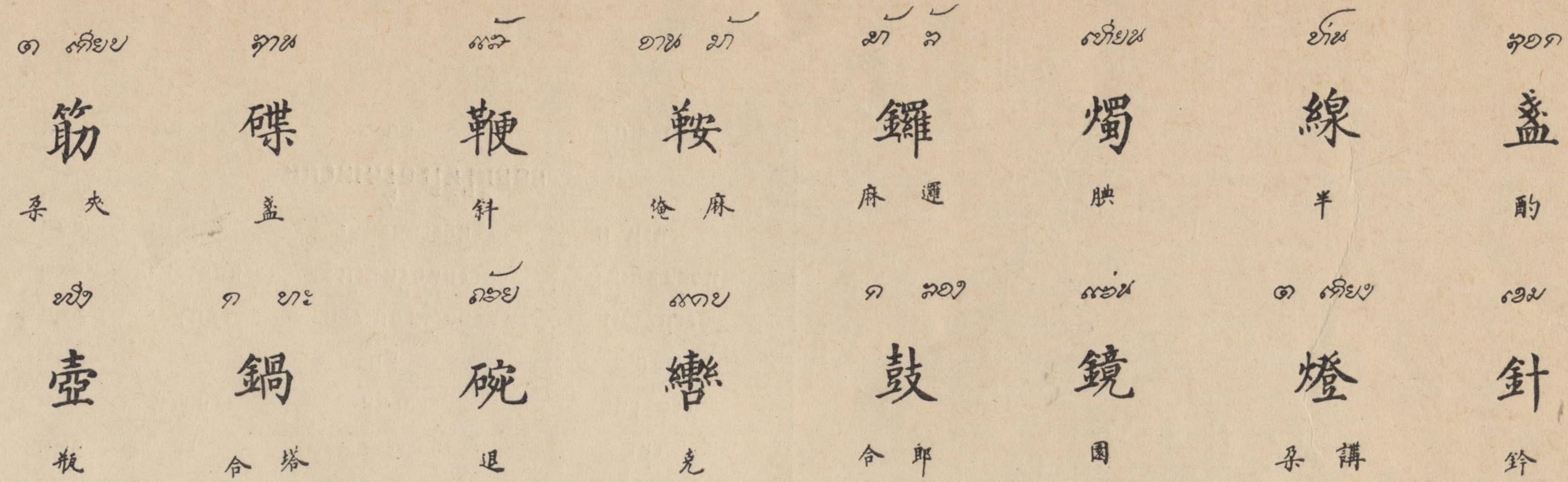
筋 ตะคร้อ
碟 จาน
鞭 แส้
鞍 อานม้า
鑼 ม้ากลอง
燭 เทียน
線 ด้าย
盞 ถ้วยกาแฟ
壺 ขวด
鍋 กาน้ำ
碗 ถ้วย
轡 ตะพาย
鼓 กลองโหม่ง
鏡 กรอบรูป
燈 ตะเกียง
針 เข็ม

๒๔๒	อาน ม้า	อานม้า	อ่าน หมา
๒๔๓	แคบ	สายบังเหียน	เค่อ
๒๔๔	แส้	แส้	เสีย
๒๔๕	ถ้วย	ชาม	เทว่ย
๒๔๖	จาน	ถ้วย	จ่าน
๒๔๗	ก ทะ	อวย,หม้อ	เหอ ถา
๒๔๘	ต เกียบ	ตะเกียบ	ตว่อ เจีย
๒๔๙	พึง	บ้าน, กาน้ำ	ผิง
๒๕๐	จอก	จอก	จว่อ
๒๕๑	เขม	เข็ม	เฉียน
๒๕๒	บ่าน	ด้าย	บ้าน
๒๕๓	ต เกียง	ตะเกียง	ตว่อ เจี่ยง
๒๕๔	เทียน	เทียน	เถี่ยน
๒๕๕	แว่น	แว่น	เหวียน
๒๕๖	ม้า ล้	ม้าล่อ	หมา หลอ
๒๕๗	ก ลอง	กลอง	เหอ หลาง
๒๕๘	พัด	พัด	ป่า
๒๕๙	ส เพา	เรือ	ซวอ เผ่า
๒๖๐	ท นาน	ชื่อมาตราตวงของจีน (เซิน)	ถวอ หนาน
๒๖๑	สัด	ชื่อมาตราตวงของจีน (เท่า)	ซา
๒๖๒	ชั่ง	ชั่ง	ฉาง
๒๖๓	ฉาก	ฟุตจีนหรือไม้บรรทัด	ฉา
๒๖๔	วี	หวี	เอว่ย
๒๖๕	เสื่อ	เสื่อ	เซ่อ

หมวดบุคคล

๒๖๖	พ ละ ยา	พญา	ผอ หล่า เอีย
๒๖๗	มน ต ลี	ข้าขุนนาง	หม่าน ตว่อ หลี่

兄 皮

伯 隴

孫 懶

嫂 邏

妃 雅喇婆暴

官 揑 坤

史 投 兔

民 盆 連

弟 農

叔 襖

姑 罷

舅 拿

他 彈

帝皇 帝 皇

妻 也

男 揉 普

主 照

奴 揉 哈

鬼 否

婢 哈 影

你 坦

神 鐵婆剌

母 麥

祖 布

父 婆

子 陸

女 普 影

容 容

婚 陸 愷

妾 乜 叻

๒๖๘	นางพละ ยา	พระสนม	หนาง ผอ หล่า เอี่ย
๒๖๙	พน เลือน	พลเมือง,ประชาชน	เผิน เหลียน
๒๗๐	ออก ขุน	ขุนนาง	อว้อ คุน
๒๗๑	ส เมียน	ขุนนางชั้นผู้น้อย	ซวอ เหมี่ยน
๒๗๒	ปู่	ปู่	ปู้
๒๗๓	พ	พ่อ	ผอ
๒๗๔	แม	แม่	ม่อ
๒๗๕	ลูก	ลูก	ลู่
๒๗๖	พี่	พี่ชาย	ผี่
๒๗๗	น้อง	น้องชาย	หนง
๒๗๘	ลูง	ลุง	หล่ง
๒๗๙	อาว	อาผู้ชาย	เอ่า
๒๘๐	ลาน	หลาน	หล่าน
๒๘๑	บ้า	บ้า	บ้า
๒๘๒	ลว	พี่สะใภ้	หลอ
๒๘๓	น้า	น้าชาย	หนา
๒๘๔	ลูก เขย	ลูกเขย	ลู่ ไข่
๒๘๕	เมีย	เมีย	แมว่
๒๘๖	เมีย น้อย	เมียน้อย	แมว่ ไหน
๒๘๗	ผู้ ชาย	ผู้ชาย	ผู ไฉ่
๒๘๘	ผู้ ยูง	ผู้หญิง	ผู อึง
๒๘๙	เจ้า	เจ้า	เจ้า
๒๙๐	แขก	แขก	เค่อ
๒๙๑	ข้า ชาย	บ่าวผู้ชาย	ห่า ไฉ่
๒๙๒	ข้า ยีง	บ่าวผู้หญิง	ห่า อึง
๒๙๓	เทบ พ ดา	เทพดา	แถว ผอ หลา
๒๙๔	ผี	ผี	ผี
๒๙๕	ทัน	ท่าน	ถ่าน
๒๙๖	กู	กู	กู่
๒๙๗	ท่าน	เขา	ต้าน
๒๙๘	ไค	ใคร	ใค
๒๙๙	พั้ง ติ	ฮ่องเต้ (พระราชาธิราช)	หวง ตี้

正使	傅師	太監	皇后	幹事	押江	財副	三使
辣搠兎	可 嚕	納 替	麥火婆雅	敢 細	押 崗	搠 忽	朶禮兎
副使	徒弟	宰相	太子	辦事	機察	千富	主船
兎哼惡	陸 夕	捏雅徃	陸婆剌雅	板 細	機 察	千 賀	跑投照

握板	握悶	握蟒	頭目	小夥長	二總管	大通事	從人
捏 板	捏 悶	捏 蟒	合隴沒敢	頓 渾 叻	虎宗合娃	捏 細 通	細 朮
握郎	握文	握坤	水手	握啞徃	大夥長	大總管	達大剌
捏 郎	捏 文	捏 坤	綑 倦	捏 雅 徃	捏 渾 頓	捏 娃 合宗	捏 達 剌

๓๐๐	๒๐๐	๑๐๐	๐๐๐
๓๐๑	๒๐๑	๑๐๑	๐๐๑
๓๐๒	๒๐๒	๑๐๒	๐๐๒
๓๐๓	๒๐๓	๑๐๓	๐๐๓
๓๐๔	๒๐๔	๑๐๔	๐๐๔
๓๐๕	๒๐๕	๑๐๕	๐๐๕
๓๐๖	๒๐๖	๑๐๖	๐๐๖
๓๐๗	๒๐๗	๑๐๗	๐๐๗
๓๐๘	๒๐๘	๑๐๘	๐๐๘
๓๐๙	๒๐๙	๑๐๙	๐๐๙
๓๑๐	๒๑๐	๑๑๐	๐๑๐
๓๑๑	๒๑๑	๑๑๑	๐๑๑
๓๑๒	๒๑๒	๑๑๒	๐๑๒
๓๑๓	๒๑๓	๑๑๓	๐๑๓
๓๑๔	๒๑๔	๑๑๔	๐๑๔
๓๑๕	๒๑๕	๑๑๕	๐๑๕
๓๑๖	๒๑๖	๑๑๖	๐๑๖
๓๑๗	๒๑๗	๑๑๗	๐๑๗
๓๑๘	๒๑๘	๑๑๘	๐๑๘
๓๑๙	๒๑๙	๑๑๙	๐๑๙
๓๒๐	๒๒๐	๑๒๐	๐๒๐
๓๒๑	๒๒๑	๑๒๑	๐๒๑
๓๒๒	๒๒๒	๑๒๒	๐๒๒
๓๒๓	๒๒๓	๑๒๓	๐๒๓
๓๒๔	๒๒๔	๑๒๔	๐๒๔
๓๒๕	๒๒๕	๑๒๕	๐๒๕
๓๒๖	๒๒๖	๑๒๖	๐๒๖
๓๒๗	๒๒๗	๑๒๗	๐๒๗
๓๒๘	๒๒๘	๑๒๘	๐๒๘
๓๒๙	๒๒๙	๑๒๙	๐๒๙
๓๓๐	๒๓๐	๑๓๐	๐๓๐
๓๓๑	๒๓๑	๑๓๑	๐๓๑
๓๓๒	๒๓๒	๑๓๒	๐๓๒
๓๓๓	๒๓๓	๑๓๓	๐๓๓
๓๓๔	๒๓๔	๑๓๔	๐๓๔
๓๓๕	๒๓๕	๑๓๕	๐๓๕
๓๓๖	๒๓๖	๑๓๖	๐๓๖
๓๓๗	๒๓๗	๑๓๗	๐๓๗
๓๓๘	๒๓๘	๑๓๘	๐๓๘
๓๓๙	๒๓๙	๑๓๙	๐๓๙
๓๔๐	๒๔๐	๑๔๐	๐๔๐
๓๔๑	๒๔๑	๑๔๑	๐๔๑
๓๔๒	๒๔๒	๑๔๒	๐๔๒
๓๔๓	๒๔๓	๑๔๓	๐๔๓
๓๔๔	๒๔๔	๑๔๔	๐๔๔
๓๔๕	๒๔๕	๑๔๕	๐๔๕
๓๔๖	๒๔๖	๑๔๖	๐๔๖
๓๔๗	๒๔๗	๑๔๗	๐๔๗
๓๔๘	๒๔๘	๑๔๘	๐๔๘
๓๔๙	๒๔๙	๑๔๙	๐๔๙
๓๕๐	๒๕๐	๑๕๐	๐๕๐
๓๕๑	๒๕๑	๑๕๑	๐๕๑
๓๕๒	๒๕๒	๑๕๒	๐๕๒
๓๕๓	๒๕๓	๑๕๓	๐๕๓
๓๕๔	๒๕๔	๑๕๔	๐๕๔
๓๕๕	๒๕๕	๑๕๕	๐๕๕
๓๕๖	๒๕๖	๑๕๖	๐๕๖
๓๕๗	๒๕๗	๑๕๗	๐๕๗
๓๕๘	๒๕๘	๑๕๘	๐๕๘
๓๕๙	๒๕๙	๑๕๙	๐๕๙
๓๖๐	๒๖๐	๑๖๐	๐๖๐
๓๖๑	๒๖๑	๑๖๑	๐๖๑
๓๖๒	๒๖๒	๑๖๒	๐๖๒
๓๖๓	๒๖๓	๑๖๓	๐๖๓
๓๖๔	๒๖๔	๑๖๔	๐๖๔
๓๖๕	๒๖๕	๑๖๕	๐๖๕
๓๖๖	๒๖๖	๑๖๖	๐๖๖
๓๖๗	๒๖๗	๑๖๗	๐๖๗
๓๖๘	๒๖๘	๑๖๘	๐๖๘
๓๖๙	๒๖๙	๑๖๙	๐๖๙
๓๗๐	๒๗๐	๑๗๐	๐๗๐
๓๗๑	๒๗๑	๑๗๑	๐๗๑
๓๗๒	๒๗๒	๑๗๒	๐๗๒
๓๗๓	๒๗๓	๑๗๓	๐๗๓
๓๗๔	๒๗๔	๑๗๔	๐๗๔
๓๗๕	๒๗๕	๑๗๕	๐๗๕
๓๗๖	๒๗๖	๑๗๖	๐๗๖
๓๗๗	๒๗๗	๑๗๗	๐๗๗
๓๗๘	๒๗๘	๑๗๘	๐๗๘
๓๗๙	๒๗๙	๑๗๙	๐๗๙
๓๘๐	๒๘๐	๑๘๐	๐๘๐
๓๘๑	๒๘๑	๑๘๑	๐๘๑
๓๘๒	๒๘๒	๑๘๒	๐๘๒
๓๘๓	๒๘๓	๑๘๓	๐๘๓
๓๘๔	๒๘๔	๑๘๔	๐๘๔
๓๘๕	๒๘๕	๑๘๕	๐๘๕
๓๘๖	๒๘๖	๑๘๖	๐๘๖
๓๘๗	๒๘๗	๑๘๗	๐๘๗
๓๘๘	๒๘๘	๑๘๘	๐๘๘
๓๘๙	๒๘๙	๑๘๙	๐๘๙
๓๙๐	๒๙๐	๑๙๐	๐๙๐
๓๙๑	๒๙๑	๑๙๑	๐๙๑
๓๙๒	๒๙๒	๑๙๒	๐๙๒
๓๙๓	๒๙๓	๑๙๓	๐๙๓
๓๙๔	๒๙๔	๑๙๔	๐๙๔
๓๙๕	๒๙๕	๑๙๕	๐๙๕
๓๙๖	๒๙๖	๑๙๖	๐๙๖
๓๙๗	๒๙๗	๑๙๗	๐๙๗
๓๙๘	๒๙๘	๑๙๘	๐๙๘
๓๙๙	๒๙๙	๑๙๙	๐๙๙

暹羅館来文

大

皇

進貢一隻船護送一隻船
引水一隻船八櫓一隻裝
載蘇木等物来到廣東布
政司送正使衆頭目去叩
頭

大明皇帝

蘇木四千斤象牙二百斤
藤黃二百斤胡椒二百斤

皇后

蘇木二千斤象牙一百斤
藤黃一百斤胡椒一百斤

進貢婆喇哪侃暹羅國思
量

大明皇帝備辦金葉表文蘇木
等物差握坤揑正使握坤
塞彈副使握悶坎三使握
文送大通事衆頭目差船

ᨿᩣᩅ ᨾᩮᩬᩬᨿ

小通事

通細吻

ᨿᩣᩅ ᨾᩮᩬᩬᨿ ᨾᩮᩬᩬᨿ

握喇步

握婆喇

ᨿᩣᩅ ᨾᩮᩬᩬᨿ ᨾᩮᩬᩬᨿ ᨾᩮᩬᩬᨿ

握救辣

握救辣

使握文琶細大通事衆頭
目差船進貢一隻船護送
一隻船引水一隻船八櫓
一隻裝載蘇木等物来到
廣東布政司送正使衆頭
目去謝

大明皇帝
蘇木六千斤沉香四百斤
紫梗二百斤兒茶四百斤
后
蘇木三千斤沉香二百斤

進貢婆喇邳侃暹羅國謝

大明皇帝勘合段紗羅銀印備
辦金葉表文蘇木等物差
握坤鎖沒埋底里正使握
坤引拍里副使握悶種三

貢一隻船護送一隻船引
水一隻船八櫓一隻裝載
蘇木等物来到廣東布政
司送正使衆頭目去叩頭
大明皇帝
蘇木四千斤象牙二百斤
藤黄二百斤胡椒二百斤
皇后
蘇木二千斤象牙一百斤
藤黄一百斤胡椒一百斤

禁梗一百斤兒茶二百斤

進貢婆喇哪保暹羅國思
量
大明皇帝備辦金葉表文蘇木
等物差握坤叨正使握坤
辣副使握悶勇三使握文
尾大通事衆頭目差船進

差船進貢一隻船護送一
隻船引水一隻船八櫓一
隻裝載蘇木等物来到廣
東布政司送正使衆頭目
謝
恩

大明皇帝
蘇木四千斤象牙二百斤
胡椒四百斤楓子四百斤

皇后
蘇木二千斤象牙二百斤
胡椒二百斤楓子二百斤

進貢婆喇哪侃暹羅國謝
恩

大明皇帝賜紗羅備辦金葉表
文蘇木等物差握坤林正
使握坤留副使握悶往三
使握文孔大通事衆頭目

差船進貢一隻船護送一
隻船引水一隻船八櫓一
隻裝載蘇木等物來到廣
東布政司送正使衆頭目
去叩頭

大明皇帝

蘇木四千斤胡椒二百斤
象牙二百斤速香四百斤

皇后

蘇木二千斤胡椒一百斤
象牙一百斤速香二百斤

進貢婆喇哪佩暹羅國思
量

大明皇帝備辦金葉表文蘇木
等物差握坤救拍里正使
握坤婆隴副使握悶穉三
使握文本大通事衆頭目

船進貢一隻船護送一隻
船引水一隻船八櫓一隻
裝載蘇木等物來到廣東
布政司送正使衆頭目去
謝
恩
大明皇帝
蘇木四千斤象牙二百斤
胡椒四百斤檀香二百斤
皇后
蘇木二千斤象牙一百斤
胡椒二百斤檀香一百斤

進貢婆喇哪佩暹羅國謝
恩
大明皇帝段紗羅備辦金葉表
文蘇木等物差握坤板正
使握坤孔副使握悶旦三
使握文蘭大通事頭目差

貢一隻船護送一隻船引
水一隻船八櫓一隻裝載
蘇木等物来到廣東布政
司送正使衆頭目去叩頭
大明皇帝
蘇木四千斤象牙四百斤
胡椒四百斤檀香四百斤
皇后
蘇木二千斤象牙二百斤
胡椒二百斤檀香二百斤

進貢婆喇哪侃暹羅國思
量
大明皇帝備辦金葉表文蘇木
等物差握坤塔正使握坤
腆副使握悶頂三使握坤
良大通事衆頭目差船進

差船進貢一隻船護送一
隻船引水一隻船八櫓一
隻裝載蘇木等物来到廣
東布政司送正使衆頭目
去謝
恩
大明皇帝
蘇木四千斤象牙四百斤
丁香四百斤樹香四百斤
皇后
蘇木二千斤象牙二百斤
丁香二百斤樹香二百斤

進貢婆喇哪侃暹羅國謝
恩
大明皇帝段紗羅備辦金葉表
文蘇木等物差握坤朗正
使握坤長副使握悶撒三
使握文散大通事衆頭目

貢一隻船護送一隻船引
水一隻船八櫓一隻裝載
蘇木等物来到廣東布政
司送正使衆頭目去叩頭
大明皇帝
蘇木四千斤象牙二百斤
樹香二百斤玳瑁四百斤
皇后
蘇木二千斤象牙一百斤
樹香一百斤玳瑁二百斤

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

進貢婆喇哪佩暹羅國思
量
大明皇帝備辦金葉表文蘇木
等物差握坤細正使握坤
采副使握悶酸三使握文
指大通事衆頭目差船進

差船進貢一隻船護送一
隻船引水一隻船八櫓一
隻裝載蘇木等物來到廣
東布政司送正使衆頭目
去謝
恩
大明皇帝
蘇木四千斤胡椒四百斤
鴉片二十斤藤黃四百斤
皇后
蘇木二千斤胡椒二百斤
鴉片十斤　藤黃二百斤

ꩻꩻꩻ

ฉันลาออกไปกลมมหานทำลายใจ

เหาบละลาดสัมผัสเหาหูล่วสัมผัส

เหาเหาะสัมสัมผัสเหาสบดใจสัมผัส

ปทุกสากเสียงนั้นตากลมมหาน

หาลายมาถึงกาตัวบุ้สัมผัสลาด

หูกลมมหานทำลายไปเหาเหา

ต่ำฝ้ายหรือ

ผ้าสีขนั้นหรือ ผสีกสีลอยหรือ

สียาสีลบหรือ สาสีลอยหรือ

ลมหายใจ

ผ้าสีขนั้นหรือ ผสีกสีลอยหรือ

สียาสีลบหรือ สาสีลอยหรือ

บละบลาหนบละนกอนสุดหายเมือง ยาสีนลบหรือ สาสีลอยหรือ

สร้างลอยปีกน

ต่ำฝ้ายหรือลบผสีลสีลต่างสีนหลายสาง

สีลาปันกากหนใจลากุนลากลายกุด

ลากุนสร้อยปีกุดลากสีนสีลสีกุดลาก

คำแปลพระราชสาสน์จากภาษาจีน

ฉบับที่ ๑ พระนครศรีอยธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึงแด่พระราชาธิราช (ฮ่องเต้) แห่งมหาราชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์ สุพรรณบัฏ ไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนใหญ่ราชทูต ออกขุนสะท้านอุปทูต ออกหมื่นขันตรีทูต ออกบุญส่งท่องลื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำบรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูต และบรรดาหัวหน้าไปถวายความเคารพ*

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

รงสองร้อยชั่ง พริกไทยสองร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ (ฮองเฮา)

ไม้ฝางสองพันชั่ง งาช้างหนึ่งร้อยชั่ง

รงหนึ่งร้อยชั่ง พริกไทยหนึ่งร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๒ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องขอบพระทัยพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิงใน คำหับ แพรโปร่ง ต่วน โล่ ตราเงิน เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนสมุทรไมตรีราชทูต ออกขุนอินภักดีอุปทูต ออกหมื่นจงตรีทูต ออกบุญพสี่ท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปขอบพระทัย

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางหกพันชั่ง กฤษณาทอดน้ำจมสี่ร้อยชั่ง

ครั่งสองร้อยชั่ง สีเสียดสี่ร้อยชั่ง

* จีนเรียกว่าโค่วโถวเป็นการแสดงความเคารพอย่างสูงสุดโดยเอาศีรษะแตะกับพื้น

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสามพันชั่ง กฤษณาทอดน้ำจมสองร้อยชั่ง

ครั่งหนึ่งร้อยชั่ง สีเสียดสองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๓ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึงพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏ ไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนร้อยราชทูต ออกขุนลาดอุปทูต ออกหมื่นยงตรีทูต ออกบุญวีท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้า ใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปถวายความเคารพ

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

รงสองร้อยชั่ง พริกไทยสองร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง งาช้างหนึ่งร้อยชั่ง

รงหนึ่งร้อยชั่ง พริกไทยหนึ่งร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๔ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องขอบพระทัยพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิงใน ต่วน แพรโปร่ง โล่ เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนล้มราชทูต ออกขุนริ้วอุปทูต ออกหมื่นวังตรีทูต ออกบุญคงท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้า ใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปขอบพระทัย

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสองพันชั่ง

พริกไทยสี่ร้อยชั่ง ลูกกระเบาสี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

พริกไทยสองร้อยชั่ง ลูกกระเบาสองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๕ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึงแด่พระราชาธิราช แห่งมหาราชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนแก้ว ภักดีราชทูต ออกขุนพลงอุปทูต ออกหมื่นจงตรีทูต ออกบุญปู่นท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปถวายความเคารพ

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง พริกไทยสองร้อยชั่ง

งาช้างสองร้อยชั่ง กฤษณาสี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง พริกไทยหนึ่งร้อยชั่ง

งาช้างหนึ่งร้อยชั่ง กฤษณาสองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๖ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องขอบพระทัยพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิงใน ต่วน แพรโปร่ง โล่ เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนปานราชทูต ออกขุนคงอุปทูต ออกหมื่นต้านตรีทูต ออกบุญล้านท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปขอบพระทัย

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

พริกไทยสี่ร้อยชั่ง ไม้จันทน์สองร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง งาช้างหนึ่งร้อยชั่ง

พริกไทยสองร้อยชั่ง ไม้จันทน์หนึ่งร้อยชั่ง

951
ทจ. ล448 น.30 ร.2304

ฉบับที่ ๗ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึงแด่พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนถาบราชทูต ออกขุนเทียนอุปทูต ออกหมื่นแต่งตรีทูต ออกขุนเรืองท่องสื่อใหญ่และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปถวายความเคารพ

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสี่ร้อยชั่ง

พริกไทยสี่ร้อยชั่ง ไม้จันทน์สี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

พริกไทยสองร้อยชั่ง ไม้จันทน์สองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๘ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องขอบพระทัยพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิงใน ต่วน แพรโปร่ง โล่ เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนหลวงราชทูต ออกขุนช้างอุปทูต ออกหมื่นสัตตรีทูต ออกบุญส้วนท่องสื่อใหญ่ และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปขอบพระทัย

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง งาช้างสี่ร้อยชั่ง

กานพลูสี่ร้อยชั่ง ชันสี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง งาช้างสองร้อยชั่ง

กานพลูสองร้อยชั่ง ชันสองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๙ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องถวายความระลึกถึงแด่พระราชาธิราช แห่งมหาราชวงศ์หมิง เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏ ไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนสีราชทูต ออกขุนชัยอุปทูต ออกหมื่นสอนตรีทูต ออกบุญพัดท่องสื่อใหญ่และบรรดาหัวหน้าใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปถวายความเคารพ

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง	งาช้างสองร้อยชั่ง
ชันสองร้อยชั่ง	กระสี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง	งาช้างหนึ่งร้อยชั่ง
ชันหนึ่งร้อยชั่ง	กระสองร้อยชั่ง

ฉบับที่ ๑๐ พระนครศรีอยุธยาประเทศขอจิ้มก้องขอบพระทัยพระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิงใน ต่วน แพรโปร่ง โล่ เตรียมแต่งพระราชสาสน์สุพรรณบัฏไม้ฝาง ฯลฯ ใช้ให้ออกขุนจริงราชทูต ออกขุนวังอุปทูต ออกหมื่นลีตรีทูต ออกบุญลาท่องสื่อใหญ่และบรรดาหัวหน้า ใช้สำเภาจิ้มก้อง ๑ ลำ สำเภาคุ้มกันติดตามไปส่ง ๑ ลำ สำเภานำร่อง ๑ ลำ สำเภาแปดแจว ๑ ลำ บรรทุกไม้ฝาง ฯลฯ มาถึงที่ว่าการปกครองกวางตุ้ง ส่งราชทูตและบรรดาหัวหน้าไปขอบพระทัย

พระราชาธิราชแห่งมหาราชวงศ์หมิง

ไม้ฝางสี่พันชั่ง	พริกไทยสี่ร้อยชั่ง
ยาผีนยี่สิบชั่ง	รงสี่ร้อยชั่ง

พระราชินีนาถ

ไม้ฝางสองพันชั่ง	พริกไทยสองร้อยชั่ง
ยาผีนสิบชั่ง	รงสองร้อยชั่ง

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน ๓๙๘/๔--๖ ถนนมหาชัย พระนคร โทร. ๒๐๑๙๑
นายอาทร บรรณประดิษฐ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา ๒๕๑๑